

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 556

van **LISE VANDECASTEELE**

datum: 28 maart 2023

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Commerciële en openbare woonzorgcentra (wzc's) - Personeelsinzet

Uit recente cijfers blijkt dat er nog steeds een groot verschil bestaat tussen de personeelsinzet in commerciële en openbare woonzorgcentra. Concreet gaat het om 8 personeelsleden minder per 100 bewoners van een woonzorgcentrum, of een verschil van zo'n 20 procent. Bovendien bleek eerder al dat een bewoner van een commercieel woonzorgcentrum gemiddeld 273 euro per maand meer betaalt dan een bewoner van een openbaar woonzorgcentrum.

1. Hoe reageert de minister op dit verschil in personeelsbezetting tussen commerciële en openbare woonzorgcentra?
2. Wat zal de minister ondernemen om deze kloof in personeelsbezetting te overbruggen?
3. Hoe zal de minister ervoor zorgen dat er niet bespaard wordt op personeel in commerciële woonzorgcentra?

**Vlaams
Parlement**

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 556 van 28 maart 2023

van **LISE VANDECASTEELE**

1. Ik wil graag eerst de cijfers correct weergeven. Uit de cijfers die ik als antwoord op uw vragen 137 en 329 aanleverde, blijkt dat openbare woonzorgcentra 44,9 zorgmedewerkers inzetten per 100 bewoners en commerciële woonzorgcentra 37,8 zorgmedewerkers per 100 bewoners. Dit is een verschil van 7,1 zorgmedewerkers per 100 bewoners en niet van 8 zoals in de vraag wordt aangegeven.

Gemiddeld aantal VTE zorg per bewoner per dag	For profit	Openbaar	VZW
Referentieperiode 01/07/2020-30/06/2021	0,375	0,462	0,434
Referentieperiode 01/07/2021-30/06/2022	0,378	0,449	0,430

Verder geef ik mee dat dit cijfers zijn uit de Raas- applicatie. Het betreft de inzet van zorgpersoneel en logistieke medewerkers in de zorg. Dit zegt niets over de inzet van niet-zorgpersoneel zoals administratief, technisch, keuken of poets personeel.

Het is geen nieuwe vaststelling dat er een verschil is in inzet van zorgpersoneel tussen commerciële en openbare woonzorgcentra. We stellen dit al jaren vast. Eén van de verklaringen voor dit verschil is het verschil in personeelsstatuut tussen de openbare en private sector: denk aan aantal vakantiedagen, loonkost bij ziekte enzovoort. Dit zorgt er voor dat openbare woonzorgcentra doorgaans een hoger aantal voltijds equivalenten dienen in te zetten om aan hetzelfde aantal effectief aanwezige uren te komen. Voor de bewoners is het aantal effectief aanwezige uren in de zorg een relevanter criterium dan het aantal VTE dat op de payroll staat.

Elk woonzorgcentrum, onafhankelijk van het beheerstatuut, dient aan dezelfde erkennings- en financieringsnormen te voldoen. Hierop wordt gecontroleerd en gehandhaafd. Daarnaast is elke organisatie vrij om zelf zijn werking te organiseren en eigen accenten te leggen. Denk aan woonzorgcentra die kiezen voor kleinschaligheid en daarom meer personeel inzetten.

- 2-3. Alle woonzorgcentra moeten in eerste instantie voldoen aan de personeels- en kwaliteitsvoorwaarden die voor de hele sector gelden. Ik vind het belangrijk dat daarop wordt gecontroleerd en gehandhaafd. Zo vermijden we dat men zou besparen op personeel.

Sommige stemmen in de sector pleiten voor het afschaffen van de personeelsnormen in de financiering, dit gezien de krapte op de arbeidsmarkt. Dat ga ik niet doen. Bewoners van woonzorgcentra hebben immers complexe zorg- en ondersteuningsnoden. Ik vind het dus belangrijk dat daar voldoende competent zorgpersoneel tegenover staat. Dit is ook cruciaal voor de medewerkers in de zorg, ze worden geconfronteerd met een hoge werkdruk. Vandaar dat we in VIA 6 de personeelsnormen hebben opgetrokken tot op het niveau van RVT plus 15% boven norm. We hebben tegelijkertijd ook meer flexibiliteit voorzien om aan deze hogere personeelsnormen te kunnen voldoen.

Ik merk dat een groot deel van de woonzorgcentra die 15% boven norm niet volledig invult. Dit betreurt ik. Ze zouden bijvoorbeeld meer personeel voor reactivering, die gemakkelijker te vinden zijn op de arbeidsmarkt dan verpleegkundigen, kunnen aanwerven en deze medewerkers zouden ook gefinancierd worden. Zo kan een filosoof veel betekenen in de spirituele begeleiding bij het einde van het leven. Of de muziektherapeut in de dementiezorg. Deze boodschap blijf ik herhalen, gezien ik vaststel dat er nog veel potentieel is in de inzet van personeel voor reactivering.

Het blijft mijn ambitie om de openstaande vacatures maximaal in te vullen. De Vlaamse regering lanceerde, samen met de sociale partners, het Actieplan (zij-)instroom 2021-2024. Dat plan focust zich niet alleen op de aanwerving van nieuw personeel, maar ook op het behoud van het huidige personeel. Sinds 1 april 2022 voorzie ik ook bijna 7.000 euro per traject om mensen via zij-instroom te begeleiden naar een job in de zorg. Deze medewerkers beschikken nog niet over de juiste kwalificaties, maar kunnen het huidige personeel meteen helpen én tegelijkertijd worden ze opgeleid, begeleid en ondersteund. De sociale partners van de publieke sector hebben daarover een afsprakenkader gemaakt en de sociale partners in PC 330 sloten daarover een CAO op 17 april.

Tot slot geef graag nog 2 elementen mee die ik heb geleerd uit de literatuurstudie van prof. Anja Declercq ('Personele voorwaarden in woonzorgcentra' van juli 2020):

- In verschillende papers werd geen overtuigend wetenschappelijk bewijs gevonden dat meer personeel een- op- een leidt tot een betere kwaliteit van zorg.
- Daarnaast was de belangrijkste conclusie van deze literatuurstudie dat het nodig is om te zoeken naar een optimale mix van medewerkers die op de juiste wijze worden ingezet om de kwaliteit van zorg te verbeteren. Enkel inzetten op méér verzorgend en verplegend personeel leidt niet tot een verbetering van kwaliteit van zorg of van leven.

Het vervolgonderzoek loopt momenteel en na oplevering zullen we bekijken wat de resultaten zijn en welke impact dit kan hebben op de huidige personeelsomkadering.